

Saksmappe: 2015/6209/3729/2016

Arkiv:

Dato: 09.02.2016

Til:

Rådmennene i Vestregionen

Fra:

Hans-Petter Christensen

NOU 2015:7 "Assimilering og motstand" - Høringsinvitasjon - felles grunnlag for uttalelse?

Tater-/romaniutvalget overleverte sin rapport, «Assimilering og motstand» (NOU 2015:7) til kommunal- og moderniseringsministeren i juni 2015 sammen med 28 rapporter som danner grunnlag for utvalgets arbeid og vurderinger. Utredningen med utvalgets anbefalinger er sendt ut på høring, det gjennomføres for tiden høringsmøter og frist for uttalelser er satt til 30. mai 2016.

Det er reist spørsmål om kommunene bør avgi høringsuttalelse og om det i så fall er aktuelt å utarbeide et felles saksgrunnlag, eventuelt med forslag til samordnet uttalelse. Ordfører Ann Sire Fjerdingstad, sekretariatsleder Nina Solberg i Vestregionen og rådmann Hans-Petter Christensen i Lier kommune deltok i høringsmøtet som ble avholdt i Drammen 13. januar i år der bl.a. statsråd Jan Tore Sanner, utvalgsleder Knut Vollebæk og sekretariatsleder Ingvill Thorson Plesner innledet. Nedenstående refleksjon har bakgrunn i dokumentene og høringsmøtet.

Tater-/romanifolket er en nasjonal minoritet i Norge som har vært utsatt for det utvalget karakteriserer som en «hardhendt assimileringsspolitikk». Konsekvensene er mange og sammensatte, men vi registrerer at det dels i et historisk perspektiv og dels i lys av vår tids kunnskap reises en rekke spørsmål og problemstillinger som involverer kommunene direkte og indirekte.

Kommunene bør etter vår vurdering derfor la seg høre; blant annet *kan* det dreie seg om:

- a) Dialog og reell medvirkning i prosesser som angår tater-/romanifolket.
- b) Kunnskapen om tater-/romanifolket i kommunale virksomheter/etater og spesielt i skolen.
- c) Likeverdig og reell tilgang til skole og utdanning, også innenfor rammen av å være «reisende».

- d) Øke kunnskap om folkegruppen spesielt i barnevernet og knyttet til velferdstjenestene.
- e) Forebygge diskriminering og mobbing og sikre tilgang til varsling og veiledning i slike situasjoner.
- f) Avdekke rettstridige forhold, også krenkelser av menneskerettighetene. Etablere varslings- og klagemuligheter.
- g) Sikre like rettigheter og muligheter i samfunnet som majoritetsbefolkningen.
- h) (Re-)vurdere erstatnings- og oppreisningsordninger som kommer i tillegg til de eksisterende eller de som lokalt er realisert; forholdet mellom stat og kommune som ansvarlig for ordningene.

En del av utvalgets anbefalinger kan fremstå som «fjerne» for lokalforvaltningen, men sett i sammenheng med utredningen og ikke minst de rapportene som ligger til grunn for den, antas kommunene å ha en nødvendig og sentral rolle i forholdet til de av tater-/romanifolket som permanent eller i perioder er innbyggere. Dette dreier seg om flere med et sterkere tillitsbrist overfor myndigheter og representanter for myndighetene enn vi ser for oss.

Det er av stor betydning at kunnskap om tater-/romanifolket kommer kommuneorganisasjonen til del, at vi klarer å forholde oss til den i prosesser og tjenesteproduksjon. - Og ikke minst at vi deltar aktivt i diskusjonen om initiativene og tiltakene, blant annet deres omfang og om ansvaret – også det økonomiske - tilligger kommunene eller staten.

Anbefaling

Kommunene i Vestregionen går sammen om å utarbeide et saksframlegg for hørings svar til NOU 2015:17 «Assimilering og motstand» som kan benyttes av medlemmene i egen saksbehandling.

Saksframlegget bør inneholde:

- a) En kortfattet fremstilling av utvalgets arbeid med vekt på kommunenes historiske og eksisterende rolle.
- b) Det offentliges ansvar for nasjonale minoriteter og deres rettigheter.
- c) Spesiell omtale av tjenesteområder der tater-/romanifolket er spesielt utsatt og hvilke tiltak som er aktuelle for å motvirke uønskede konsekvenser.
- d) Erstatnings-/vederlagsordninger spesielt rettet mot tater-/romanifolket, mulig sammenheng med andre tilsvarende ordninger og ansvarsfordeling mellom kommune og stat.

Saksframlegget må foreligge innen 15. april i år og være varslet hos medlemmene for planlagt behandling og innsending av uttalelse innen utgangen av mai 2016.